

Reykjavík, 20. ágúst 2021
SFS2019100023

MINNISBLAÐ

Til skóla- og frístundaráðs

Frá skóla- og frístundasviði

Efni: Tillaga varðandi opnunartíma leikskóla Reykjavíkurborgar

1. Umbætur og skipulag leikskólastarfs

Á 209. fundi skóla- og frístundaráðs þann 25. maí 2021 var lögð fram skýrslan *Umbætur og skipulag leikskólastarfs*, tillögur stýrihóps, dags. í maí 2021.

Í skýrslunni eru settar fram 6 tillögur sem snerta eftirfarandi þætti:

1. Dvalartíma barna í leikskólum.
2. Skipulag dagsins.
3. Úthlutunarlíkan leikskóla.
4. Uppbyggingu gjaldskrár.
5. Framtíðarsýn varðandi stærð barnahópa og leik- og heildarrými pr. barn.
6. Aðgerðir til að bregðast við nýliðunarvanda leikskólakennara og koma til móts við mönnunarvanda leikskóla.

Á fundinum var samþykkt svohljóðandi málsmeðferðartillaga skóla- og frístundaráðsfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og Vinstri grænna:

Skóla- og frístundaráð leggur til að skýrsla stýrihóps um umbætur og skipulag leikskólastarfs verði send til umsagnar helstu hagsmunaaðila, s.s. foreldraráða og foreldrafélaga leikskóla Reykjavíkurborgar, Félags stjórnenda leikskóla, Félags leikskólakennara, Sameykis, Eflingar, Samtaka foreldra leikskólabarna í Reykjavík og Menntavísindasviðs Háskóla Íslands. Jafnframt verði opið umsagnarferli. Sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs verði falið að setja í gang vinnu við að móta áætlun um forgangsriðun og innleiðingu tillagna sem fram koma í skýrslu um umbætur og skipulag leikskólastarfs. Óskað er eftir endanlegu fjárhagsmati á tillögunum og að áætlunin feli í sér tímasetta áfanga. Innleiðingaráætlun verði lögð fyrir skóla- og frístundaráð eigi síðar en 22. júní 2021

Skýrslan var send til umsagnar og einnig var opið umsagnarferli kynnt á vef Reykjavíkurborgar. Opið var fyrir umsagnir til miðvikudagsins 9. júní 2021. Sextán umsagnir bárust sem lagðar voru fram á 212. fundi skóla og frístundaráðs þann 22. júní 2021. Ein umsögn til viðbótar barst

nokkru eftir að frestur var liðinn og eftir að umsagnirnar höfðu verið kynntar í skóla- og frístundaráði.

Tillaga stýrihópsins varðandi dvalartíma barna í leikskólum borgarinnar er svohljóðandi:

Lagt er til að opnunartími í leikskólum borgarinnar verði frá kl 7.30 – 16.30, í stað 7.30 -17.00 eins og verið hefur undanfarin ár.

- *Að 1-2 leikskólar í hverju hverfi verði þó opnir til kl 17.00 til að koma til móts við þann hóp foreldra sem þarf á dvöl að halda eftir kl. 16.30.*
- *Til viðbótar er lagt til að dvalartími barna verði að hámarki 9 klukkustundir daglega og að innan vikunnar geti börn haft mismunandi dvalartíma í allt að 42,5 klst. á viku.*
- *Miðað verði við að grunnmönnum leikskóla nái yfir tímann frá kl 8.00 til 16.30 en að þeir leikskólar sem bjóða upp á lengri opnunartíma fái fjárheimildir til að tryggja nauðsynlega mönnun allan opnunartíma leikskólans.*

Í greinargerð stýrihópsins vegna tillögunnar kemur fram að foreldrar fái rúman aðlögunartíma og geti frá 15. ágúst 2021, óskað eftir því að halda núverandi dvalarsamningi barna sinna til september 2022. Þetta eigi einnig við um dvalarsamninga þeirra barna sem voru með dvalartíma eftir 16:30, áður en opnunartími var stytur vegna sóttvarnaaðgerða (Covid-19) og foreldrar breyttu dvalarsamningum sínum af þeim sökum. Frá hausti 2022 taki gildi almennur opnunartími leikskóla frá kl. 7.30-16.30. Framangreindum hópi verði á aðlögunartíma boðið að sækja um flutning á milli leikskóla og nýta opnunartíma til kl. 17:00 í ákveðnum leikskólum víðs vegar í borginni. Börn í þeim hópi fái forgang á flutningi á milli leikskóla áður en ný börn verða tekin inn vegna flutningsumsókna eða af biðlistum fyrir haustið 2022. Þar til nýr opnunartími tekur gildi, verði ekki boðið upp á nýja eða breytta dvalarsamninga um dvalartíma eftir kl. 16:30, nema í þeim leikskólum sem verða opnir til 17:00.

Jafnframt var gert ráð fyrir að þeir leikskólar sem verða opnir til 17:00 fái fjárheimildir til að tryggja fullnægjandi mönnun á lengri opnunartíma skólans. Það ætti einnig við um þá leikskóla sem þyrftu að hafa opið lengur á aðlögunartímanum.

Kostnaðarmat vegna tillagnanna og framkvæmdar hennar var send til umsagnar Fjármála- og áhættustýringarsviðs Reykjavíkurborgar. Í umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs, dags. 6. júlí 2021, kemur fram það mat að biðja ætti með að fara í fulla mönnun frá kl. 8.30-16.30 á aðlögunartímanum þar til nýjar tillögur taka gildi eða til haustsins 2022, þar sem það fæli í sér mikinn kostnaðarauka á sama tíma og krafist er aðhalds í rekstri. Kostnað vegna þessa þáttar breytinganna er að mati fjármála- og áhættustýringarsviðs kr. 79.658.565.-

Með tilliti til framangreinds, niðurstöðu jafnréttismats og umsagnar fjármála- og áhættustýringarsviðs er eftirfarandi lagt til:

- a) Tillaga stýrihóps um umbætur og skipulag leikskólastarfs varðandi opnunartíma verði samþykkt og taki gildi 1. janúar 2022.
- b) Opnunartími leikskóla borgarinnar verði 7:30 til 16:30 hjá öllum leikskólum frá 1. nóvember 2021.
- c) Opnunartími skilgreindra leikskóla, einn til tveir í hverju hverfi verði frá 7:30 til 17:00 frá 1. janúar 2022 að því gefnu að aðstæður leyfi að teknu tilliti til heimsfaraldursins.

- d) Foreldrar með dvalarsamning fram yfir kl. 16.30 geta í september 2021 tilkynnt hvort þeir óski eftir að halda dvalartímanum eftir 1. janúar 2022. Nú þegar verði hætt að gera dvalarsamninga eða samþykkja breytingar á dvalarsamningum í þá veru að dvalartími fari fram yfir kl. 16:30 nema í þeim leikskólum sem verða skilgreindir sem leikskólar með opnunartíma til kl. 17:00.
- e) Unnið verður með flutningsumsóknir foreldra, sem óska eftir að halda dvalartímanum, inn í þá leikskóla sem verða opnir til kl. 17, áður en unnið verður úr öðrum umsóknum inn í þá leikskóla og flutningur veittur eftir því sem pláss leyfa.
- f) Komi til þess að eftirspurn eftir leikskóla með dvalartíma til kl. 17:00 verði umfram laus pláss fái þeir hópar foreldra forgang sem samkvæmt jafnréttismati frá júní 2020 má áætla að myndu eiga erfiðast með að bregðast við styttri opnunartíma.

Lagt er til að um verði að ræða tveggja ára tilraunaverkefni og verði árangur og reynsla af starfinu metin á áföngum á tímabilinu. Mælikvarðar og markmið skulu skilgreind nánar í upphafi verkefnis og mun mat á árangri taka tillit til barna, starfsmanna, stjórnenda, foreldra, þróunar á dvalartíma barna og lykiltölum í rekstri. Þeir leikskólar sem verða opnir til 17:00 fái fjárheimildir til að tryggja fullnægjandi mönnun á lengri opnunartíma skólans.

Samkvæmt 4. mgr. 5. gr. reglna Reykjavíkurborgar um leikskólaþjónustu er gagnkvæmur uppsagnarfrestur á dvalarsamningi einn mánuður hið minnsta og skal uppsögn miðast við 1. eða 15. hvers mánaðar. Hið sama gildir um breytingar á dvalarsamningum. Má því gera ráð fyrir að framangreint eigi við í þeim tilfellum þar sem ekki er gerð viðeigandi breyting á dvalarsamningi af hálfu foreldra.

2. Reglur um leikskólaþjónustu

Á fundi skóla- og frístundaráðs þann 14. janúar 2020 var lögð fram tillaga um breytingu á reglum Reykjavíkurborgar um leikskólaþjónustu hvað varðar opnunartíma leikskóla. Tillagan var samþykkt og vísað til borgarráðs með fjórum atkvæðum skóla- og frístundaráðsfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Pírata gegn þremur atkvæðum skóla- og frístundaráðsfulltrúa Sjálfstæðisflokksins.

Á fundi borgarráðs þann 23. janúar 2020 var lagt til í samráði við stýrihóp skóla- og frístundasviðs um umbætur og skipulag leikskólastarfs í Reykjavík fari fram ítarlegt jafnréttismat á tillögu um breytta opnunartíma á leikskólum.

Niðurstöður jafnréttismatsins kveða á um að sá hópur foreldra sem muni eiga erfiðast með að bregðast við styttri opnunartíma sé fólk sem hefur minnstan sveigjanleika í vinnu og sé það helst fólk af erlendum uppruna og þeir sem sögðu að vaktavinna skipti máli í ákvörðun um að kaupa dvalartíma eftir klukkan 16:30. Einnig mun breytingin hafa verst áhrif á foreldra sem hafa lokið iðn, - tækni- eða stúdentsprófi og þar sem heildartekjur heimilis eru á bilinu 550-799 þúsund.

Gera þarf breytingar á reglum um leikskólaþjónustu sem mætir því sem fram kemur í ofangreindri tillögu um opnunartíma. Gert er ráð fyrir að tillaga um breytingar á reglunum verði lögð fyrir skóla- og frístundaráð á fundi ráðsins þann 14. september 2021.

Samkvæmt 4. mgr. 5. gr. reglna Reykjavíkurborgar um leikskólaþjónustu er gagnkvæmur uppsagnarfrestur á dvalarsamningi einn mánuður hið minnsta og skal uppsögn miðast við 1. eða 15. hvers mánaðar. Hið sama gildir um breytingar á dvalarsamningum. Má því gera ráð

fyrir að framangreint eigi við í þeim tilfellum þar sem ekki er gerð viðeigandi breyting á dvalarsamningi af hálfu foreldra.

3. Afstaða skóla- og frístundasviðs

Það er mat skóla- og frístundasviðs að tillaga stýrihóps um umbætur og skipulag leikskólastarfs um að stytta opnunartíma hafi verið rökstudd með fullnægjandi hætti og að þær viðbætur sem nú hafa verið gerðar við tillögu stýrihópsins mæti niðurstöðum jafnréttismats.